
Saksnr. 2024/2600

9. september 2024

Høringsnotat - Innføring av trekkplikt i barnepensjon

Innhold

1	Innledning og sammendrag	3
2	Bakgrunn for forslaget – Behovet for endringer	3
3	Gjeldende rett	4
3.1	Forskuddstrekk	4
3.2	Svalbard	4
3.3	Begrenset skattepliktige	4
3.4	Rapportering	5
4	Forslag om innføring av trekkplikt i barnepensjon	5
4.1	Utstedelse av skattekort til alle mottakere av barnepensjon	5
4.2	Utstedelse av skattekort til mottakere som har mistet begge foreldre eller er 17 år eller eldre. Utstedelse av skattekort til gjenlevende foreldre hvor barnet sambeskattes med gjenlevende forelder	6
4.3	Innføring av en fast trekkprosent	6
4.4	Etterlevelse - statistikk	7
4.5	Talleksempler	8
5	Ikrafttredelsestidspunkt	10
6	Økonomiske og administrative konsekvenser	11
7	Personvernkonsekvenser	11
8	Forslag til forskrift om endring i skattebetalingsforskriften	12

1 INNLEDNING OG SAMMENDRAG

Med virkning fra 2024 økte barnepensjon fra folketrygden vesentlig for de fleste barn og skattereglene for barnepensjon er endret. Det reiser spørsmål om det bør innføres trekkplikt på barnepensjon.

Skattedirektoratet har vurdert ulike løsninger for innføring av trekkplikt. Trekkplikt på barnepensjon kan enten gjøres ved at barnepensjonen tas med i skattekortet til alle mottakere av barnepensjon, at barnepensjonen tas med i skattekortet til gjenlevende foreldre eller barnet etter nærmere kriterier eller at trekket fastsettes med en fast proSENTSATS utenom skattekortet. Skattedirektoratet legger her frem forslag om at det innføres trekkplikt i barnepensjon med en fast proSENTSATS på 17 prosent. Vi ber om at høringsinstansene gir innspill på foreslått sats. Forslaget innebærer at alle utbetalere skal gjennomføre forskuddstrekk etter proSENTSATSEN ved utbetaling av barnepensjon. Det vil ikke være nødvendig å innhente skattekort til mottakere av barnepensjon. Begrenset skattepliktige som ikke er skattepliktige for barnepensjon, kan be Skatteetaten om trekkfritak for at det ikke skal gjennomføres trekk i barnepensjonen. For mye eller for lite trukket vil bli avregnet på skatteoppgjøret.

Forslaget innebærer at skattebetalingsforskriften § 5-6-17 bokstav b og c oppheves og det fastsettes en særskilt proSENTSATS i ny bestemmelse i skattebetalingsforskriften.

Forslaget vil innebære en forenkling for utbetalere, skattepliktige og for Skatteetaten.

Skattedirektoratet foreslår at endringene trer i kraft 1. januar 2025, med virkning fra og med inntektsåret 2025.

2 BAKGRUNN FOR FORSLAGET – BEHOVET FOR ENDRINGER

Med virkning fra 2024 økte barnepensjon fra folketrygden vesentlig for de fleste barn. Skattleggingen av barnepensjon ble også endret med virkning fra 2024. Barnepensjon skattlegges fra 2024 som alminnelig inntekt (dvs. med en flat sats på 22 prosent og 18, 5 prosent i tiltakssonen i Troms og Finnmark) og det gis et særskilt fradrag i barnepensjon med inntil 30 000 kroner samlet, jf. skatteloven § 6-49. En høyere ytelse øker risikoen for restskatt. I [Prop. 14 L \(2023–2024\) punkt 1](#) om endringer i skattereglene for barnepensjon er reglene om forskuddstrekk for barnepensjon kort omtalt, se kapittel 1.4.7. Det fremgår her at departementet vil be Skattedirektoratet utrede nærmere om det bør innføres trekkplikt på barnepensjon. Både Skatteetaten og NAV tok opp spørsmål om trekkplikt under høringen. Under lovarbeidet uttalte Skatteetaten at det var nødvendig å utrede spørsmålet nærmere før man konkluderte, bl.a. på grunn av utfordringer med sambeskatning. Forslaget til endring av

reglene om forskuddstrekk i barnepensjon og innføring av trekkplikt er en oppfølging av uttalelsene i proposisjonen.

3 GJELDENE RETT

3.1 Forskuddstrekk

Etter gjeldende regler er det gitt fritak for forskuddstrekk i barnepensjon, jf. skattebetalingsforskriften § 5-6-17 bokstav b og c. Barnepensjon fra folketrygden er helt fritatt for trekkplikt, mens barnepensjon fra andre ordninger er fritatt for trekkplikt med mindre det etter samme arbeidstaker og fra samme innretning også blir utbetalt etterlattepensjon til den som har foreldreansvar etter barnelova § 38.

Barnepensjon er skattepliktig etter skatteloven § 5-1, selv om det er gitt trekkfritak. Når barnets inntekt skattlegges hos forelder, inngår dagens barnepensjon i grunnlaget for forskuddstrekk i forelders inntekter. Dette medfører et høyere forskuddstrekk i forelderens egne trekkpliktige ytelser.

Tilsvarende inngår barnepensjonen i grunnlaget for forskuddstrekk i eventuelle andre trekkpliktige inntekter barnet har, for eksempel arbeidsinntekter, når barnet skattlegges selvstendig. Hvis barnet ikke har andre trekkpliktige inntekter blir det utstedt forskuddsskatt, jf. skattebetalingsloven § 6-1 første ledd. Det er også mulig å be om frivillig forskuddstrekk i barnepensjon etter skattebetalingsloven § 5-5 annet ledd.

3.2 Svalbard

Barnepensjon omfattes ikke av lønnstrekkordningen jf. svalbardskatteloven § 3-1, og beskattes derfor etter svalbardskatteloven § 3-2. Barnepensjon skattlegges etter reglene i skatteloven, altså som kapitalinntekt.

Etter svalbardskatteloven § 3-2 annet ledd er det gjort unntak fra bestemmelsen i skatteloven § 6-49 (bestemmelse om særskilt fradrag i barnepensjon), men det gis fradrag i alminnelig inntekt etter skattevedtaket for Svalbard. Barn som er 16 år eller yngre i inntektsåret sambeskattes med sine foreldre, også på Svalbard. Det er ikke gjort unntak for sambeskatningen mellom foreldre og barn i svalbardskatteloven slik det er gjort unntak for sambeskatning av ektefeller.

3.3 Begrenset skattepliktige

Fra og med 2024 er skattereglene for barnepensjon endret slik at barnepensjon ikke regnes som personinntekt, jf. skatteloven § 12-2 bokstav b annet punktum. Ytelsen omfattes derfor

ikke av reglene om kildeskatt på pensjon mv. i skatteloven § 2-3 fjerde ledd. Det følger av Stortingets skattevedtak § 3-5 fjerde ledd at personer som nevnt i skatteloven § 2-3 fjerde ledd skal betale kildeskatt av personinntekt.

3.4 Rapportering

Foretatt forskuddstrekk er opplysningspliktig etter skattebetalingsloven § 5-11 og skal rapporteres i a-meldingen, jf. a-opplysningsloven § 3. Forskuddstrekk i barnepensjon skal rapporteres på barnet og forskuddstrekket skal merkes med beskrivelsen "barnepensjon".

4 FORSLAG OM INNFORING AV TREKKPLIKT I BARNEPENSJON

Skattedirektoratets foreslår at det innføres trekkplikt på barnepensjon, da dette både vil redusere risikoen for restskatt og være forenkling for utbetalere og mottakere av barnepensjon.

Skattedirektoratet har vurdert ulike løsninger for innføring av trekkplikt. Trekkplikt på barnepensjon kan enten gjøres ved at barnepensjonen tas med i skattekortet til alle mottakere av barnepensjon, at barnepensjonen tas med i skattekortet til gjenlevende foreldre eller barnet etter nærmere kriterier eller at trekket fastsettes med en fast prosentsats utenom skattekortet. Hvis det skal innføres trekkplikt i barnepensjon må gjeldende bestemmelser i skattebetalingsforskriften § 5-6-17 bokstav b og c oppheves. Hvis trekkplikten skal gjennomføres med en bestemt trekkprosent i barnepensjon legger Skattedirektoratet til grunn at det bør gis en egen forskriftsbestemmelse i skattebetalingsforskriften, hvor størrelsen av trekkprosenten reguleres. Dette kan gjøres med hjemmel i skattebetalingsloven § 5-6 tredje ledd første punktum. Skattedirektoratet kan fastsette forskrifter til skattebetalingsloven kapittel 5, med unntak av § 5-13 annet ledd og tredje ledd og § 5-13b sjette ledd, jf. skattebetalingsforskriften § 5.

4.1 Utstedelse av skattekort til alle mottakere av barnepensjon

En løsning er å skrive ut skattekort til alle mottakere av barnepensjon uavhengig av alder og ev. gjenlevende forelder. En løsning med skattekort til alle vil være enkel for utbetaler å forholde seg til, ettersom de da skal innhente skattekort for alle mottakere av barnepensjon. Det vil imidlertid være en utfordring for Skatteetaten at det skal foretas sambeskatning med gjenlevende forelder for alle barn som er 16 år eller yngre. I 2023 hadde 98 pst. av mottakerne av barnepensjon mistet én forelder. For Skatteetaten er det komplisert å beregne riktig forskuddstrekk i barnepensjonen når dette inngår i sambeskatning. Det er særlig utfordringer med å ta hensyn til øvrige forhold hos gjenlevende forelder ved beregning av riktig trekk hos

barnet, som gjør denne løsningen komplisert for Skatteetaten. For den gjenlevende forelderen antar Skatteetaten er denne løsningen kan være kompliserende ved at de må bistå barnet med å få riktig skattekort. Skattedirektoratet anser på bakgrunn av ovennevnte at det ikke er hensiktsmessig å gå videre med dette alternativet.

4.2 Utstedelse av skattekort til mottakere som har mistet begge foreldre eller er 17 år eller eldre. Utstedelse av skattekort til gjenlevende foreldre hvor barnet sambeskattes med gjenlevende forelder.

Ved innføring av trekkplikt er et alternativ å skrive ut skattekort til barn som har mistet begge foreldrene eller er 17 år eller eldre ved utløpet av inntektsåret. Barn som ikke sambeskattes med gjenlevende forelder har krav på eget personfradrag, og det er derfor enklere å utstede et skattekort med riktig forskuddstrekk til disse barna. Skatteetaten utsteder i dag skattekort til enslige mindreårige for inntekt og formue. For barn som er 16 år eller yngre og som sambeskattes med gjenlevende forelder utstedes det ikke skattekort med forskuddstrekk i barnepensjon til barnet. Barnepensjonen tas i disse tilfellen med på gjenlevende forelders skattekort.

Ovennevnte løsning vil være mer komplisert for utbetaler, som må vite hvilket skattekort barnepensjonen skal trekkes etter, barnets eller gjenlevende forelder. Skatteetaten har ikke vært i kontakt med NAV eller andre utbetalere om en slik løsning, men vi antar at en slik løsning ikke er ønskelig da den krever at utbetaler må innhente informasjon fra hver enkelt mottaker for å sikre at de trekker etter riktig skattekort. Skattedirektoratet anser på bakgrunn av dette at det ikke er hensiktsmessig å gå videre med dette alternativet.

4.3 Innføring av en fast trekkprosent

Skattedirektoratet har vurdert muligheten for innføring av en fast trekkprosent i barnepensjon. En slik løsning innebærer at alle utbetalere av barnepensjon ikke skal innhente skattekort, verken for barnet eller for gjenlevende forelder. Forskuddstrekk skal automatisk foretas etter en fastsatt trekkprosent.

En utfordring med en slik løsning er å finne riktig nivå for trekkprosenten, som gir riktigst trekk for de fleste mottakere av barnepensjon. Nivået avhenger av hvor stor andel av personfradraget som er utnyttet av den som skatten skal belastes, se punkt 4.5 nedenfor. Det særskilte fradraget i barnepensjon utgjør et fast beløp. Hvor stor andel det utgjør prosentmessig avhenger av nivået på barnepensjonen til den enkelte.

Det er ikke mulig å fastsette en generell prosentsats som gir riktig trekk for samtlige mottakere av barnepensjon. Det vil imidlertid være mulig å sette en prosentsats som medfører

at ingen får restskatt, eller at de fleste ikke får restskatt. Settes satsen høyt vil det medføre at mange vil ha skatt til gode, og dermed må vente til skatteoppgjøret for å få for mye trukket tilbakebetalt. En fast proSENTSATS kan ev. justeres årlig for å treffe best mulig.

For barnet blir trekket det samme, uavhengig av om det skal skattlegges særskilt eller sambeskattes. En særskilt sats i barnepensjon kan kombineres med skattekort for øvrige inntekter. Det vil være en fordel for de barna som har egne lønnsinntekter i tillegg til barnepensjonen, og kan få utskrevet frikort for disse inntektene.

For utbetaler vil en fast proSENTSATS være en enkel løsning å administrere ved at forskuddstrekk i barnepensjon skal foretas med samme proSENTSATS for alle, og de trenger ikke å innhente skattekortet til mottakerne.

Den særskilte proSENTSATS vil i utgangspunktet også gjelde ved utbetaling av barnepensjon til begrenset skattepliktige. Skattedirektoratet legger til grunn at utbetaler ikke har informasjon om barnet er begrenset skattepliktig eller ikke. Det er imidlertid mulig å fritta barnet for forskuddstrekk ved å utstede en fritakserklæring etter skattebetalingsloven § 5-3 første ledd. Hvis barnet legger frem en slik fritakserklæring fra Skatteetaten skal utbetaler likevel ikke gjennomføre forskuddstrekk i utbetalingen. Hvis det ikke legges frem en fritakserklæring, og forskuddstrekk gjennomføres i barnepensjonen vil for mye trukket forskuddstrekk tilbakebetales i forbindelse med skatteoppgjøret. Skatteetaten vil vurdere nærmere om prosessen med å utstede fritakserklæring til de som er begrenset skattepliktige kan løses maskinelt.

Skattedirektoratet har vurdert om det bør fastsettes en egen sats for å ta hensyn til den reduserte skattesatsen i tiltakssonen i Troms og Finnmark. Det vil imidlertid etter vårt syn bli for komplisert for utbetaler å holde oversikt bostedskommuner til barnet, og flytting inn og ut av tiltakssonen. Konsekvensen av at en fast proSENTSATS er satt for høyt for mottakere som er bosatt i tiltakssonen blir ivarettatt på skatteoppgjøret.

4.4 Etterlevelse - statistikk

Rapportering i a-meldingen viser at det er ca. 80 opplysningspliktige som har rapportert barnepensjon i perioden 2022-2024. Dette omfatter barnepensjon fra folketrygden, barnepensjon fra andre enn folketrygden og barnepensjon fra gammel IPS eller IPA. Totalt er det ca. 16 500 unike mottakere av barnepensjon i samme periode. Av disse er ca. 6 500 rapportert med forskuddstrekk og forskuddstrekket utgjør i gjennomsnitt 10 000 kroner. Gjennomsnittlig utbetalt beløp i barnepensjon utgjør i underkant av ca. 40 000 kroner i perioden 2022-2023 og ca. 50 000 kroner i 2024. Tallene som er innhentet for 2024 gjelder

for perioden frem til og med august 2024. Skattedirektoratet legger til grunn at beløpet for 2024 sannsynligvis vil være høyere da satsene for barnepensjon er endret fra og med 2024.

4.5 Talleksempler

Barn 16 år eller yngre – sambeskatning – har mistet én forelder

Barnepensjon (1G)	124 028 kr
Særskilt fradrag	30 000 kr
Alminnelig inntekt	94 028 kr
<i>Oppbrukt personfradrag:</i>	
Skatt på alminnelig inntekt 22 pst.	20 686 kr
Skatt i prosent av brutto barnepensjon	16,7 pst.
<i>Ubrukt personfradrag:</i>	
Personfradrag	88 250 kr
Skattbar alminnelig inntekt	5 788 kr
Skatt på alminnelig inntekt 22 pst.	1 271 kr
Skatt i prosent av brutto barnepensjon	1,0 pst.

Skatten avhenger av øvrig inntekt og fradrag, men kan variere fra 0 til ca. 20 000. Etter dagens regler bli trekket beregnet i skattekortet til forelder, ev. blir det skrevet ut forskuddsskatt på forelder.

Det er ingen utfordringer knyttet til ev. innfordring av restskatt. Det kan imidlertid oppleves som en utfordring ved betaling av forskuddsskatt eller restskatt som gjelder barnepensjonen, hvis bankmidlene for mindreårige forvaltes av Statsforvalteren.

Ved utstedelse av et skattekort til barnet er det utfordrende å beregne riktig trekk på barnet, når det må tas hensyn til forelders inntektsforhold.

Barn 16 år eller yngre – ikke sambeskatning – har mistet begge foreldre

Barnepensjon (2,25 G)	279 063 kr
Særskilt fradrag	30 000 kr
Alminnelig inntekt	249 063 kr
<i>Oppbrukt personfradrag:</i>	
Skatt på alminnelig inntekt 22 pst.	54 794 kr
Skatt i prosent av brutto barnepensjon	19,6 pst.

<i>Ubrukt personfradrag:</i>	
Personfradrag	88 250 kr
Skattbar alminnelig inntekt	160 813 kr
Skatt på alminnelig inntekt 22 pst.	35 379 kr
Skatt i prosent av brutto barnepensjon	12,7 pst.

Skatten avhenger av øvrig inntekt og fradrag, men kan variere fra 0 til ca. 54 000. Etter dagens regler blir det et trekk beregnet i andre trekkpliktige inntekter som barnet har. Ev. blir det skrevet ut forskuddsskatt. Det kan være vanskelig å gi informasjon om ev. forskuddsskatt til barnet, da ikke alle er digitale brukere. Det samme gjelder for innfordring av restskatt. For personer i aldersgruppen 13-16 år er frikort på lønnsinntekt en vanlig ordning. Dersom barnepensjonen skal hensyntas ved skattekortberegningen, vil muligheten for bruk av frikort bli sterkt begrenset eller uaktuell.

Barn 17 år eller eldre – har mistet én forelder

Barnepensjon (1G)	124 028 kr
Særskilt fradrag	30 000 kr
Alminnelig inntekt	94 028 kr
<i>Oppbrukt personfradrag:</i>	
Skatt på alminnelig inntekt 22 pst.	20 686 kr
Skatt i prosent av brutto barnepensjon	16,7 pst.
<i>Ubrukt personfradrag:</i>	
Personfradrag	88 250 kr
Skattbar alminnelig inntekt	5 788 kr
Skatt på alminnelig inntekt 22 pst.	1 271 kr
Skatt i prosent av brutto barnepensjon	1,0 pst.

Skatten avhenger av øvrig inntekt og fradrag, men kan variere fra 0 til ca. 20 000 kroner. Ingen utfordringer knyttet til forskuddsskatt, men for mange er forskuddsskatt nytt og ukjent. Ingen utfordringer knyttet til innkreving av ev. restskatt. Det kan imidlertid oppleves som en utfordring ved betaling av forskuddsskatt eller restskatt som gjelder barnepensjonen, hvis bankmidlene for mindreårige forvaltes av Statsforvalteren. For personer i denne aldersgruppen, er frikort på lønnsinntekt en vanlig ordning. Dersom barnepensjonen skal

hensyntas ved skattekortberegningen, vil muligheten for bruk av frikort bli sterkt begrenset eller uaktuell.

Barn 17 år eller eldre – har mistet begge foreldre

Barnepensjon (2,25 G)	279 063 kr
Særskilt fradrag	30 000 kr
Alminnelig inntekt	249 063 kr
<i>Oppbrukt personfradrag:</i>	
Skatt på alminnelig inntekt 22 pst.	54 794 kr
Skatt i prosent av brutto barnepensjon	19,6 pst.
<i>Ubrukt personfradrag:</i>	
Personfradrag	88 250 kr
Skattbar alminnelig inntekt	160 813 kr
Skatt på alminnelig inntekt 22 pst.	35 379 kr
Skatt i prosent av brutto barnepensjon	12,7 pst.

Skatten avhenger av øvrig inntekt og fradrag, men kan variere fra 0 til ca. 54 000 kroner. Ingen utfordringer knyttet til forskuddsskatt, men for mange er forskuddsskatt nytt og ukjent. Ingen utfordringer knyttet til innkreving av ev. restskatt. Det kan imidlertid oppleves som en utfordring ved betaling av forskuddsskatt eller restskatt som gjelder barnepensjonen, hvis bankmidlene for mindreårige forvaltes av Statsforvalteren. For personer i denne aldersgruppen, er frikort på lønnsinntekt en vanlig ordning. Dersom barnepensjonen skal hensyntas ved skattekortberegningen, vil muligheten for bruk av frikort bli sterkt begrenset eller uaktuell.

Med utgangspunkt i de overnevnte talleksempelene vurderer Skattedirektoratet at en fast trekkprosent bør ligge på 17 prosent. Vi ber om at høringsinstansene gir innspill på foreslått sats.

5 IKRAFTTREDELSESTIDSPUNKT

Skattedirektoratet foreslår at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2025.

6 ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

Forslaget vil innebære en forenkling for utbetalere, skattepliktige og for Skatteetaten, jf. ovenfor under kapittel 4.3. Forslaget antas ikke å medføre vesentlige administrative kostnader for Skatteetaten i forbindelse med innføring av nye regler. Overordnet estimerer vi ca. 2 uker / 200 timers arbeid for utvikling.

7 PERSONVERNKONSEKVENSER

Forslagets formål er å legge til rette for et praktikabelt regelverk for gjennomføring av forskuddstrekk i barnepensjon. Forslaget innebærer at forskuddstrekket skal rapporteres sammen med rapportering av barnepensjonen i a-meldingen, jf. a-opplysningsloven § 3. Forskuddstrekk i barnepensjon skal etter gjeldende rett rapporteres i a-meldingen der hvor barnepensjonen er trekkpliktig, eller den skattepliktige har bedt om frivillig trekk i barnepensjonen. Rapportering av forskuddstrekk innebærer behandling av personopplysninger fra både de opplysningspliktige og skattemyndighetene. Skattemyndighetene mottar allerede opplysninger om barnepensjon og forskuddstrekk med hjemmel i skatteforvaltningsloven § 7-2 og skattebetalingsloven § 5-11. Den opplysningspliktige må identifisere de skattepliktige det gis opplysninger om. Ansatte i Skatteetaten har streng taushetsplikt om opplysninger de får kjennskap til i arbeidet sitt, og etatens datasystemer er utformet på en slik måte at opplysninger behandles på en sikker måte. Personvernkonsekvenser må vurderes i lys av dette.

De opplysningspliktige innhenter informasjon om mottakers fødselsnummer/D-nummer, navn, mv. i forbindelse med utbetaling av barnepensjonen. De opplysningspliktige er dermed allerede underlagt krav til behandling av personopplysninger. Skattedirektoratet kan ikke se at det finnes mindre inngripende alternativer som ivaretar formålet i tilstrekkelig grad. Slik vi vurderer det, innebærer forslaget om innføring av trekkplikt i barnepensjon i liten grad endringer i allerede eksisterende behandling av personopplysninger. Opplysningene anses ikke for å være omfattet av personvernforordningen artikkel 9 og 10, og de er nødvendige for å sikre at forskuddstrekket tilordnes rett skattesubjekt. Skattedirektoratet legger derfor til grunn at forslaget ikke innebærer vesentlige eller uforholdsmessige personvernkonsekvenser for de berørte parter i lys av de hensyn forslaget skal ivareta.

8 FORSLAG TIL FORSKRIFT OM ENDRING I SKATTEBETALINGSFORSKRIFTEN

I

I forskrift av 21. desember 2007 nr. 1766 til utfylling og gjennomføring mv. av skattebetalingsloven (skattebetalingsforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 5-6-17 bokstav b og c oppheves. Bokstav d til h blir ny bokstav b til f.

Ny § 5-6-21 skal lyde:

§ 5-6-21 Forskuddstrekk i barnepensjon

Ved utbetaling av barnepensjon etter folketrygdloven kapittel 18 og andre barnepensjoner skal det foretas forskuddstrekk tilsvarende 17 prosent.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2025 med virkning for inntektsåret 2025.